



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **L. Ch. C.**, zast. Mgr. Darinou Kučerovou, advokátkou, se sídlem v Děčíně, Masarykovo nám. 193/20, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Nad Štolou 3, Praha 7, pošt. schránka 21/OAM, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 64 Az 74/2004 – 21 ze dne 29. 9. 2004,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 24. 3. 2004, č. j. OAM-900/VL-10-05-2004, rozhodl žalovaný tak, že žádost o udělení azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že důvodem žádosti o udělení azylu žadatele byla okolnost, že již nikoho ve Vietnamu nemá, a dále snaha o legalizaci pobytu na území ČR. Žalovaný dospěl k závěru, že žadatel v žádosti neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, a konstatoval, že byly splněny podmínky pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné ve smyslu § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu, v níž napadl výroky rozhodnutí žalovaného týkající se ustanovení § 12, § 14 a § 91 zákona o azylu. Dále namítal, že žalovaný porušil ustanovení § 3 odst. 3, 4, § 32 odst. 1, § 46 a § 47 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb. (dále

jen „správní řád“). Poukazoval dále na to, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu stanovené v § 12 zákona o azylu, resp. minimálně pro vztažení překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Po stránce skutkové odkázal na spisový materiál žalovaného, zejména na svou žádost o udělení azylu a protokol o pohovoru.

Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 29. 9. 2004, č. j. 64 Az 74/2004 – 21, žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozhodnutí konstatoval, že vycházel především ze správního spisu. Po posouzení věci dospěl k závěru, že skutečnost, že žalobce nemá ve Vietnamu již žádné příbuzné a snaha o legalizaci pobytu v ČR nejsou důvody, které by mohly být podřazeny pod ustanovení § 12 zákona o azylu. Konstatoval rovněž, že neshledal porušení jednotlivých ustanovení správního řádu namítaná žalobcem v podané žalobě. Konstatoval dále, že jak vyplývá z listinných důkazů založených ve správním spise, žalovaný si opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 správního řádu, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci v souladu s ustanovením § 3 odst. 4 a § 46 správního řádu. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí podle názoru soudu vyplynulo, které skutečnosti byly podkladem pro rozhodnutí, jakými úvahami byl žalovaný veden při hodnocení důkazů a při použití právních předpisů, na základě kterých rozhodoval (§ 47 odst. 3 správního řádu). Krajský soud dovodil, že žalovaný se zabýval věcí žalobce odpovědně a svědomitě, v souladu s ustanovením § 3 odst. 3 správního řádu. S ohledem na uvedené soud v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Proti tomuto rozsudku podal včas kasační stížnost žalobce (dále též jen „stěžovatel“). V kasační stížnosti uvedl, že s rozhodnutím soudu nesouhlasí. Vyslovil názor, že správní orgán, a potažmo i soud, se dostatečně nezabývaly důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 a § 14 zákona o azylu. Poukazoval na to, že ve Vietnamu obecně lidská práva dodržována nejsou, a on by mohl být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, případně že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má. Dále odkázal na svá tvrzení ohledně rodinné situace, která uváděl již při pohovoru a vyslovil názor, že tyto skutečnosti by mohly být důvody pro udělení azylu ve smyslu § 14 zákona o azylu. Připustil, že na území České republiky nemá pobyt legalizován, avšak toto nechce nahrazovat formou azylového řízení. Uvedl dále, že se nemůže ztotožnit se závěry soudu v tom smyslu, že o azyl žádá pouze z ekonomických důvodů a důvodů legalizování si svého pobytu. Konstatoval, že kasační stížnost je podávána z důvodů vad řízení, které spočívají v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech, a soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, tedy uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska jeho zákonnosti a poté vydal rozsudek, jímž rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě zruší a věc vrátí tomuto soudu k dalšímu řízení. Současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že popírá oprávněnost podané kasační stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. Odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatel učinil během správního řízení, a na vydané rozhodnutí. Navrhoval, aby kasační stížnost byla zamítnuta a odkladný účinek kasační stížnosti nebyl přiznán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3, vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu kasační stížnosti plyne, že stěžovatel výslovně uplatňuje důvod uvedený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Protože se však dovolává toho, aby Nejvyšší správní soud přezkoumal zákonnost napadeného rozsudku, lze dospět k závěru, že uplatňuje i důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 citovaného zákona. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

Z obsahu správního spisu bylo zjištěno, že stěžovatel podal dne 6. 3. 2004 žádost o udělení azylu, v níž uvedl, že Vietnam opustil v únoru 2004 z ekonomických důvodů. Uvedl dále, že ve Vietnamu žil s matkou, která v roce 2003 zemřela, on zůstal sám a měl existenční problémy. Na radu svého známého odcestoval do ČR za lepším životem. O azyl žádá proto, aby si legalizoval pobyt v ČR. Tytéž skutečnosti uvedl ve vlastnoručně psaném prohlášení ze dne 7. 3. 2004. V protokolu o pohovoru výše uvedené skutečnosti rozvedl s tím, že se mu nelíbilo žít ve Vietnamu, neboť zůstal sám. Na otázku, zda stěžovatele vedly k odchodu z vlasti a podání žádosti ještě nějaké jiné důvody mimo těch, o kterých hovořil, uvedl: „Ne, nevedly.“

Z výše uvedených zjištění, a to převážně přímo od stěžovatele samotného, vycházel jak správní orgán, tak i soud, a jejich závěr o tom, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu, je zcela v souladu se skutkovou podstatou zjištěnou v souladu s příslušnými ustanoveními správního řádu. Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by došlo k vadám řízení spočívajících v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, neměla oporu ve spisech nebo s nimi byla v rozporu, nebo že by při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a neshledal ani to, že by rozhodnutí správního orgánu bylo nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost.

Nejvyšší správní soud se ztotožňuje i s právním posouzením věci učiněným správním orgánem a poté soudem a konstatuje, že jestliže žadatel v žádosti o udělení azylu uvedl, že do azylového řízení vstoupil za účelem legalizace pobytu na území ČR, a že z Vietnamu odešel proto, že mu v roce 2003 zemřela matka a zůstal sám, s tím dále, že měl i ekonomické problémy, pak jakkoliv by tyto důvody byly lidsky pochopitelné, nutno dospět k závěru, že nejde o skutečnosti, které by svědčily o tom, že by stěžovatel mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Správní orgán tedy postupoval správně, pokud žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu zamítl jako zjevně nedůvodnou a pochybnosti nelze mít ani o postupu soudu, který závěr uvedený v napadeném rozhodnutí žalovaného zcela přejal.

Pokud stěžovatel nově v kasační stížnosti namítá, že ve Vietnamu obecně lidská práva dodržována nejsou a mohl by být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, případně, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, je třeba uvést, že k uvedeným tvrzením nemohl Nejvyšší správní soud přihlídnout, neboť podle § 109 odst. 4 s. ř. s. ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud nepřihlíží. Navíc stěžovatel ani v kasační stížnosti neuvádí, z jakých konkrétních skutečností dovozuje, že by mohl být pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo že má strach z pronásledování. Obecný poukaz na to, že ve Vietnamu lidská práva dodržována nejsou by nemohl (pokud by toto tvrzení bylo uplatněno již v řízení o udělení azylu) z hlediska podmínek uvedených v ustanovení § 12 zákona o azylu obstát. Namítá-li stěžovatel, že se nemůže ztotožnit se závěry soudu v tom smyslu, že o azyl žádá pouze z ekonomických důvodů a z důvodu legalizace pobytu, pak tato námitka bez dalšího rovněž nemůže obstát, neboť právě tyto důvody (a žádné jiné) stěžovatel uváděl jak v žádosti o udělení azylu, tak i v protokolu o pohovoru. Na uvedeném závěru nemění ničeho ani ta skutečnost, že motivem pro odchod z vlasti bylo i to, že v roce 2003 stěžovateli zemřela matka.

Dovolává-li se stěžovatel toho, že správní orgán a soud se dostatečně nezabývaly důvody pro udělení azylu ve smyslu § 12 a § 14 zákona o azylu, nelze jeho tvrzení přisvědčit. Především je nutno uvést, že napadené rozhodnutí správního orgánu, jímž byla žádost stěžovatele zamítnuta podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, výrok ve smyslu § 12 a § 14 vůbec neobsahuje. V odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaný správní orgán pak výslovně uvedl, že žadatel v průběhu správního řízení vylíčil skutečnosti, jimiž vymezil oblast úvah správního orgánu. Správní orgán poté vzhledem k tomu, kdy posoudil žádost stěžovatele jako zjevně nedůvodnou podle § 16 zákona o azylu, pro nadbytečnost již neposuzoval, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu, a nehodnotil překážky vycestování podle § 91 zákona o azylu, neboť aplikace těchto ustanovení se váže na ustanovení § 12 zákona o azylu, v platném znění, kterého v daném případě užito nebylo. S uvedenými úvahami správního orgánu se lze zcela ztotožnit. Správní orgán totiž v napadeném rozhodnutí (jeho výroku) zamítl žádost stěžovatele o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, a za této situace správně ve výroku svého rozhodnutí již nerozhodl o udělení azylu podle § 12 a § 14 téhož zákona, neboť takový výrok není na místě. Pokud totiž v řízení o udělení azylu vyplyne některá ze skutečností taxativně uvedených v § 16 odst. 1 zákona o azylu, pak správní orgán žádost bez dalšího zamítne. Rozhodne tak konečným způsobem ve věci, aniž by v řízení zjišťoval existenci některého z důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Pro rozhodování o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu je však určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona.

Protože v řízení, jímž byla žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná, tento důvod označován není, byly by výroky ve smyslu § 12, případně § 13 a 14, zcela nadbytečné.

Pro stěžovatele z výše uvedeného vyplývá, že byla-li žádost o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, nemůže se stěžovatel účinně dovolávat udělení azylu podle § 12 a § 14 téhož zákona, neboť o udělení azylu podle těchto zákonných ustanovení nebylo v napadeném rozhodnutí vůbec rozhodnuto.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

Stěžovatel podal současně s kasační stížností návrh, aby byl kasační stížnosti přiznán odkladný účinek podle ustanovení § 107 s. ř. s. Nejvyšší správní soud o návrhu nerozhodl, neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s., po nezbytném poučení ve smyslu § 8 s. ř. s. o složení senátu, přednostně.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť neúspěšnému stěžovateli náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením o kasační stížnosti žalobce žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. srpna 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu